

SABIEDRISKO PAKALPOJUMU REGULĒŠANAS KOMISIJA

Brīvības ielā 55, Rīgā, LV-1010 ♦ Tālr. 67097200 ♦ Fakss 67097277 ♦ E-pasts sprk@sprk.gov.lv

PADOMES LĒMUMS

R ī g ā

12.05.2010.

Nr.1/8

Ūdenssaimniecības pakalpojumu tarifu aprēķināšanas metodika

(prot. Nr.19, 6.p.)

Izdota saskaņā ar likuma
"Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem"
9.panta pirmās daļas 2.punktu
un 25.panta pirmo daļu

1. Vispārīgie jautājumi

1. Metodika nosaka kārtību, kādā ūdenssaimniecības pakalpojumu sniedzējs (turpmāk – Komersants) aprēķina ūdenssaimniecības pakalpojumu tarifu projektus.
2. Metodikā ir lietoti šādi termini:
 - 2.1. **komercuzskaites mēraparāts** – ūdens daudzuma skaitītājs (mēraparātu sistēma) vai notekūdeņu daudzuma skaitītājs (mēraparātu sistēma) pakalpojumu uzskaitē norēķinu vajadzībām;
 - 2.2. **kopējais attīrīto notekūdeņu daudzums** - attīrītais notekūdeņu apjoms, kas tiek noteikts saskaņā ar uzskaites mēraparātiem attīrīšanas ierīcēs;
 - 2.3. **lietotājiem padotā ūdens daudzums** – ūdens daudzums, kuru padod lietotājiem un uzskaita saskaņā ar komercuzskaites mēraparātiem vai kuru nosaka saskaņā ar norēķinos izmantotajām ūdens patēriņa normām;
 - 2.4. **pārējo attīrīto notekūdeņu daudzums** – attīrīto notekūdeņu apjoms, kas nav savākti saskaņā ar komercuzskaites mēraparātiem vai norēķinos izmantotajām ūdens patēriņa normām (infiltrāts, tehnoloģiskie notekūdeņi);
 - 2.5. **regulējamo aktīvu bāze (RAB)** – Komersanta īpašumā esošo un nomāto uz regulējamo pakalpojumu attiecināmo pamatlīdzekļu un nemateriālo ieguldījumu, kā arī krājumu vērtība;
 - 2.6. **savākto notekūdeņu daudzums** – saskaņā ar komercuzskaites mēraparātiem vai norēķinos izmantotajām ūdens patēriņa normām noteiktais savākto notekūdeņu apjoms;
 - 2.7. **uzskaites mēraparāts** – ūdens un notekūdeņu daudzuma uzskaites ierīce vai ierīču sistēma ūdens vai notekūdeņu uzskaitē ūdensvada tīklos vai notekūdeņu savākšanas un attīrīšanas sistēmās;

- 2.8. **ūdens bilance** – informācija par saražotā, ūdensvada tīklā padotā ūdens daudzumu, ūdens patēriņu tehnoloģiskām vajadzībām, ūdens zudumiem un lietotājiem padotā ūdens daudzumu;
- 2.9. **ūdens patēriņš tehnoloģiskām vajadzībām** – ūdensapgādes pakalpojuma tehnoloģiskā procesa nodrošināšanai izlietotais ūdens daudzums;
- 2.10. **ūdens zudumi** – Komersanta saražotā, ūdensvada tīklā padotā un lietotājiem padotā ūdens daudzumu starpība, kurā ietilpst zudumi, kas saistīti ar avāriju likvidāciju un tīklu apkalpošanu, patēriņš, kas saistīts ar ugunsdzēsības vajadzībām, mērīšanas kļūdas, kas rodas no saražotā un pakalpojumu lietotājiem padotā ūdens daudzumu atšķirības, zudumi, kas saistīti ar neprecīzi uzskaitītu lietotājiem padotā ūdens daudzumu, neskaitot ūdens patēriņu tehnoloģiskām vajadzībām;
- 2.11. **ūdenssaimniecības pakalpojumi** - ūdens ieguve, uzkrāšana un sagatavošana lietošanai līdz padevei ūdensvada tīklā; ūdens piegāde no padeves vietas ūdensvada tīklā līdz pakalpojuma lietotājam; notekūdeņu savākšana un novadīšana līdz notekūdeņu attīrīšanas iekārtām; notekūdeņu attīrīšana un novadīšana virszemes ūdensobjektos;
- 2.12. **ūdenssaimniecības pakalpojumu tarifu projekts:**
- 2.12.1. **ūdens ražošanas tarifa projekts** - ūdens ieguves, uzkrāšanas un sagatavošanas lietošanai līdz padevei ūdensvada tīklā tarifa projekts;
- 2.12.2. **ūdens piegādes tarifa projekts** - ūdens piegādes no padeves ūdensvada tīklā līdz pakalpojuma lietotājam tarifa projekts;
- 2.12.3. **ūdensapgādes pakalpojumu tarifa projekts** – ūdens ražošanas tarifa projekts kopā ar ūdens piegādes tarifa projektu;
- 2.12.4. **notekūdeņu savākšanas tarifa projekts** - notekūdeņu savākšanas un novadīšanas līdz notekūdeņu attīrīšanas iekārtām tarifa projekts;
- 2.12.5. **notekūdeņu attīrīšanas tarifa projekts** - notekūdeņu attīrīšanas un novadīšanas virszemes ūdensobjektos tarifa projekts;
- 2.12.6. **kanalizācijas pakalpojumu tarifa projekts** – notekūdeņu savākšanas tarifa projekts kopā ar notekūdeņu attīrīšanas tarifa projektu.
3. Komersants ūdenssaimniecības pakalpojuma tarifa projektu, kurš ietver vienu vai vairākus metodikas 2.12. apakšpunktā norādītos tarifa projektus (turpmāk – tarifa projekts), Regulatoram iesniedz rakstiski dokumenta oriģinālu un elektroniskā formā. Kopā ar tarifa projektu Komersants iesniedz informāciju un dokumentus, kas apliecina tarifa projektā iekļauto izmaksu pamatojumu.
4. Komersants, kas sniedz ūdenssaimniecības pakalpojumu, kopā ar tarifa projektu iesniedz Regulatoram informāciju par spēkā esošā tarifa aprēķinā iekļautajām izmaksām un iepriekšējā gada faktiskajām izmaksām.
5. Iesniedzot tarifa projektu, Komersants norāda teritoriju, uz kuru attieksies tarifa projekts.

2. Tarifa projekta aprēķināšanas vispārīgie noteikumi

6. Ja Komersants sniedz vairākus ūdenssaimniecības pakalpojumu veidus, papildus atsevišķiem tarifu projektiem Komersants aprēķina arī attiecīgi ūdensapgādes pakalpojumu tarifa projektu un kanalizācijas pakalpojumu tarifa projektu vai tikai ūdensapgādes pakalpojumu tarifa projektu vai kanalizācijas pakalpojumu tarifa projektu.

7. Komersants, kura lietotājiem padotā ūdens daudzums nepārsniedz 100 000 m³ gadā, aprēķina tikai ūdensapgādes pakalpojumu tarifa projektu, summējot ūdens ražošanas tarifa projekta izmaksas ar ūdens piegādes tarifa projekta izmaksām.
8. Ja Komersanta savākto un attīrīto notekūdeņu daudzums, vai savākto notekūdeņu daudzums, ja notekūdeņu attīrīšana netiek veikta, nepārsniedz 100 000 m³ gadā, Komersants aprēķina tikai kanalizācijas pakalpojumu tarifa projektu, summējot notekūdeņu savākšanas tarifa projekta izmaksas ar notekūdeņu attīrīšanas tarifa projekta izmaksām.
9. Ja tam ir objektīvs ekonomiskais vai tehniskais pamatojums, Komersants var aprēķināt atšķirīgus ūdenssaimniecības pakalpojumu tarifu projektus nošķirti ūdensapgādes tīkliem un kanalizācijas tīkliem.
10. Tarifa projekta aprēķināšanai izmanto Komersanta budžetā prognozētās pakalpojuma sniegšanas izmaksas.
11. Tarifa projektā izmaksas un pakalpojumu apjomi attiecas uz vienu gadu ilgu laika periodu. Pēc šiem apjomiem aprēķinātais un noteiktais tarifs ir spēkā līdz jauna tarifa noteikšanai.
12. Komersants tarifa projektā precīzi un pārskatāmi atspoguļo pakalpojuma izmaksas, iekļaujot tajās tikai ar attiecīgo ūdenssaimniecības pakalpojumu saistītos aktīvus un darbības.
13. Komersants tarifa projektā iekļauj tikai tās tehnoloģiski un ekonomiski pamatotās izmaksas, kas nepieciešamas attiecīgā ūdenssaimniecības pakalpojuma efektīvai sniegšanai.
14. Komersants tarifa projektā neiekļauj tās izmaksas, kas saistītas ar atsevišķu lietus ūdeņu savākšanai paredzēto tīklu uzturēšanu.
15. Komersants tarifa projektā peļņu novērtē kā darbības rezervēm un apgrozāmo līdzekļu piesaistei nepieciešamos līdzekļus. Peļņa procentuālā izteiksmē nevar pārsniegt rentabilitāti 7% apmērā, kas aprēķināta procentos no pakalpojuma sniegšanas izmaksām.
16. Komersants tarifa projektā iekļauj ilgtermiņa kredīta (5 gadi un ilgāk) procentu maksājumus. Komersants var iekļaut tarifa projekta aprēķinā pamatotus īstermiņa kredīta (līdz 5 gadi) procentu maksājumus, ja attiecīgais kredīts ir saistīts ar jaunu pamatlīdzekļu izveidošanu un ir paredzēta naudas līdzekļu piesaistīšana no valsts, pašvaldības, ārvalsts, Eiropas Savienības, citas starptautiskas organizācijas vai institūcijas.
17. Komersants var iekļaut tarifa projektā ilgtermiņa kredīta (5 gadi un ilgāk) pamatsummas atmaksu, ja tarifa projektā netiek iekļauts par attiecīgo kredītu iegādātu pamatlīdzekļu nolietojums visā pamatlīdzekļu lietošanas laikā, nodrošinot uzskaites sistēmā šādu pamatlīdzekļu atsevišķu uzskaiti.
18. Ja apstiprinātajā ūdenssaimniecības pakalpojumu tarifā iekļauta kredīta pamatsummas atmaksa saskaņā ar 17.punktu, Komersants ne vēlāk kā sešus mēnešus pirms attiecīgā kredīta pamatsummas atmaksas iesniedz Regulatorā jaunu tarifa projektu, neiekļaujot tarifa projektā par attiecīgo kredītu iegādāto pamatlīdzekļu nolietojumu.
19. Tarifa projekta aprēķināšanai Komersants izmanto šādus ūdens un notekūdeņu daudzumus, kurus nosaka, pamatojoties uz iepriekšējo divu gadu vai īsāka laika perioda, ja pakalpojumu sniedz mazāk nekā divus gadus, faktiskajiem rādītājiem un kārtējā gada prognozi:
 - 19.1. saražotais, ūdensvada tīklā padotā ūdens daudzums;
 - 19.2. lietotājiem padotā ūdens daudzums;
 - 19.3. savākto notekūdeņu daudzums;

19.4. kopējais attīrīto notekūdeņu daudzums.

20. Ja Komersants plāno uzsākt ūdenssaimniecības pakalpojuma sniegšanu, tarifa projekta aprēķināšanai Komersants izmanto 19.punktā noteikto ūdens un notekūdeņu daudzuma kārtējā gada prognozi.
21. Nosakot prognozēto ūdens daudzumu un notekūdeņu daudzumu, Komersants ņem vērā kārtējā gadā plānoto jauno pieslēgumu skaitu atbilstoši pašvaldības ūdenssaimniecības sistēmu attīstības plāniem.
22. Ja par 10% mainās spēkā esošā tarifa aprēķinam izmantotie prognozētie apjoma rādītāji vai par 5% mainās spēkā esošā tarifa aprēķinā iekļautās prognozētās izmaksas, Komersants iesniedz Regulatorā jaunu tarifa projektu, kas aprēķināts pamatojoties uz koriģētiem ūdenssaimniecības pakalpojumu apjomiem un izmaksām.
23. Ūdens bilanci un informāciju par notekūdeņu daudzumu un to aprēķinu Komersants norāda saskaņā ar šīs metodikas 1.pielikumu.
24. Tarifa projekta aprēķinu un tarifa projektā iekļautās izmaksas Komersants norāda saskaņā ar metodikas 2.pielikumu.
25. Ja no nosēdakām savāktie notekūdeņi sastāda vairāk nekā 10% no kopējo savākto vai attīrīto (vai savākto un attīrīto) notekūdeņu daudzuma, Komersants šādiem notekūdeņiem var aprēķināt atsevišķu no nosēdakām savākto notekūdeņu savākšanas vai attīrīšanas (vai savākšanas un attīrīšanas) tarifa projektu. Šajā gadījumā izmaksās netiek iekļauti no nosēdakām savākto notekūdeņu transportēšanas izdevumi.
26. Komersants, kurš aprēķina 25.punktā noteikto tarifa projektu, informāciju par savākto vai attīrīto (vai savākto un attīrīto) notekūdeņu daudzumu norāda atsevišķi no metodikas 23.punktā noteiktās informācijas par kopējo notekūdeņu daudzumu.

3. Tarifa projektā iekļaujamās izmaksas

27. Tarifa projektā iekļaujamās pilnās izmaksas (I_P) sastāv no pamatlīdzekļu nolietojuma un nemateriālo ieguldījumu vērtības norakstījuma (I_{nol}), ekspluatācijas izmaksām (I_{eksp}), nodokļiem (I_{nod}), ilgtermiņa kredītu procentu maksājumiem un pamatsummas atmaksas (I_k) un peļņas (I_r), kas aprēķināta tā lai rentabilitāte (R) atbilstu metodikas 15.punkta nosacījumiem ($R=I_r/I_P \leq 7\%$). Tarifa projektā iekļauj tikai tās izmaksas, kas attiecas uz konkrētā pakalpojuma sniegšanu un ir pamatotas.

$$I_P = I_{nol} + I_{eksp} + I_{nod} + I_k + I_r$$

3.1. Pamatlīdzekļu nolietojums un nemateriālo ieguldījumu vērtības norakstījums

28. Pamatlīdzekļu nolietojumu un nemateriālo ieguldījumu vērtības norakstījumu aprēķina saskaņā ar šādu formulu:

$$I_{nol} = I_{nol.pam} + I_{nol.nem} ,$$

kur

I_{nol} - pamatlīdzekļu nolietojums un nemateriālo ieguldījumu vērtības norakstījums (I_s);

$I_{\text{pol.pam}}$ - pamatlīdzekļu nolietojums (Ls);

$I_{\text{pol.nem}}$ - nemateriālo ieguldījumu izveidošanas izmaksu norakstījums (Ls).

29. Pamatlīdzekļu nolietojumu aprēķina saskaņā ar grāmatvedības standartiem un Komersanta pieņemto grāmatvedības politiku. Ja Komersants izmanto metodikas 17.punktā paredzēto ilgtermiņa kredītu pamatsummu atmaksas iekļaušanu tarīfos, tad aprēķināto nolietojumu samazina par 17.punktā norādīto pamatlīdzekļu atlikušajai vērtībai atbilstošo nolietojuma summu.
30. Ja pamatlīdzekļi nav pilnībā noslogoti, aprēķināto nolietojumu koriģē atbilstoši pamatlīdzekļu lietderīgai izmantošanai.
31. Nemateriālo ieguldījumu vērtības norakstījumu aprēķina Komersanta attīstības izmaksām, koncesiju, patentu, licenču, preču zīmju un citu nemateriālo ieguldījumu izmaksām (izņemot Komersanta nemateriālo vērtību), ņemot vērā grāmatvedības standartus un Komersanta pieņemto grāmatvedības politiku.
32. Aprēķinot nolietojumu pamatlīdzekļiem, kas finansēti no valsts, pašvaldības, ārvalsts, Eiropas Savienības, citas starptautiskas organizācijas un institūcijas saņemtas finanšu palīdzības vai finanšu atbalsta, šādu pamatlīdzekļu vērtību samazina par attiecīgās finanšu palīdzības vai finanšu atbalsta vērtību, kas norādīta Komersanta bilances postenī „Nākamo periodu ieņēmumi” un noteikta atbilstoši Ministru kabineta noteiktajai kārtībai, kādā finanšu pārskatos atspoguļojams valsts, pašvaldību, ārvalstu, Eiropas Savienības, citu starptautisko organizāciju un institūciju finansiālais atbalsts (finanšu palīdzība), ziedojumi un dāvinājumi naudā vai natūrā.
33. Pamatlīdzekļiem, kas finansēti izmantojot starptautisko finanšu institūciju, Eiropas Savienības vai tās dalībvalstu finanšu līdzekļus, aprēķināto nolietojumu var iekļaut tarifa projektā tikai tādā apmērā, kas nepārsniedz paredzēto līmeni attiecīgajam gadam atbilstoši tā projekta tehniski ekonomiskajam pamatojumam, kas izstrādāts Ministru kabineta noteiktajā kārtībā par ūdensapgādes, notekūdeņu savākšanas un attīrīšanas būvju būvniecību.

3.2. Eksploatācijas izmaksas

34. Eksploatācijas izmaksas **ūdens ražošanas, notekūdeņu attīrīšanas un notekūdeņu savākšanas tarīfu projektos** aprēķina saskaņā ar šādu formulu:

$$I_{\text{ekspl}} = I_{\text{pers}} + I_{\text{rem}} + I_{\text{saimn}},$$

kur

I_{ekspl} - eksploatācijas izmaksas ūdens ražošanas vai notekūdeņu attīrīšanas, vai notekūdeņu savākšanas tarīfa projektā (Ls);

I_{pers} - personāla un sociālās izmaksas (Ls);

I_{rem} - īpašuma uzturēšanai nepieciešamo un veikto eksploatācijas remontu izmaksas (Ls);

I_{saimn} -pārējās saimnieciskās darbības izmaksas (Ls).

35. Personāla un sociālās izmaksas (I_{pers}) aprēķina saskaņā ar darba tiesisko attiecību un sociālās apdrošināšanas jomu reglamentējošajiem normatīvajiem aktiem. Personāls ir visi Komersanta darbinieki, kuri proporcionāli to daļībai ir iesaistīti ūdenssaimniecības pakalpojumu sniegšanā: pamatdarbības procesā, uzturēšanas un atbalsta procesos, administratīvais personāls.

36. Īpašuma uzturēšanai nepieciešamo un veikto kārtējo ekspluatācijas remontu izmaksas (I_{rem}) un darbu, kuri nepieciešami Komersanta pamatlīdzekļu (ēku, būvju, iekārtu u.c.) uzturēšanai darba kārtībā un saglabāšanai un kurus veic citi komersanti, noraksta un iegrāmato pārskata periodā, kurā tās radušās. Šajā pozīcijā neuzskaita kapitalizētās remontu izmaksas.
37. Pārējās saimnieciskās darbības izmaksas (I_{saimn}) ir ar Komersanta saimniecisko darbību saistītās izmaksas, kas nepieciešamas, lai nodrošinātu pakalpojumu sniegšanu, un nav iekļautas citās izmaksu pozīcijās. Izmaksu pamatojumā Komersants sniedz pārējo izmaksu skaidrojumu, atsevišķi nodalot būtiskākās pārējo izmaksu pozīcijas.
38. Pārējās saimnieciskās darbības izmaksas var ietvert:
- 38.1. iepirkta ūdens izmaksas, ja pakalpojuma nodrošināšanai Komersants iepērk ūdeni no cita komersanta;
 - 38.2. attīrīšanai novadīto notekūdeņu izmaksas, ja Komersants novada savāktos notekūdeņus cita komersanta tīklā;
 - 38.3. pārējās administrācijas izmaksas, kas nav iekļautas citās izdevumu grupās;
 - 38.4. materiālu, elektroenerģijas, kurināmā, siltumenerģijas, gāzes izmaksas;
 - 38.5. vides stāvokļa kontroles izdevumus;
 - 38.6. valsts nodevas;
 - 38.7. citus būtiskus ar ūdenssaimniecības pakalpojumu sniegšanu saistītus izdevumus ar sadalījumu attiecīgajos posteņos;
 - 38.8. apsardzes, transporta uzturēšanas, komunālo pakalpojumu, apdrošināšanas, sakaru, kancelejas, personāla apmācību, juridisko pakalpojumu, dienesta komandējumu, ar pakalpojumu lietotāju apkalpošanu saistītos un pārējos izdevumus.
39. Ekspluatācijas izmaksas **ūdens piegādes tarifa projektā** aprēķina saskaņā ar šādu formulu:

$$I_{ekspl} = I_{zud.tp} + I_{pers} + I_{rem} + I_{saimn},$$

kur

- I_{ekspl} - ekspluatācijas izmaksas ūdens piegādes tarifu (Ls);
- $I_{zud.tp}$ - ūdens zudumu un ūdens patēriņa tehnoloģiskām vajadzībām izmaksas (Ls);
- I_{pers} - personāla un sociālās izmaksas (Ls);
- I_{rem} - īpašuma uzturēšanai nepieciešamo un veikto ekspluatācijas remontu izmaksas (Ls);
- I_{saimn} - pārējās saimnieciskās darbības izmaksas (Ls).

40. Ūdens zudumu un ūdens patēriņa tehnoloģiskām vajadzībām izmaksas ($I_{zud.tp}$) aprēķina, ūdens zudumu un tehniskā patēriņa apjomu (m^3) reizinot ar aprēķināto ūdens ražošanas tarifa projektu (Ls/m^3).

3.3. Nodokļi

41. Tarifa projektā Komersants norāda atsevišķi šādus saskaņā ar normatīvajiem aktiem aprēķinātos nodokļus:
- 41.1. nekustamā īpašuma nodokli ($I_{ip.nod}$) par Komersanta īpašumā un nomā esošām ēkām, būvēm un zemi, kas tiek izmantotas pakalpojuma sniegšanai;
 - 41.2. uzņēmuma ienākuma nodokli ($I_{ien.nod}$) par ienākumu, kas gūts no attiecīgā ūdenssaimniecības pakalpojuma sniegšanas;
 - 41.3. dabas resursu nodokli ($I_{dr.nod}$), kas saistīts ar attiecīgā ūdenssaimniecības pakalpojuma sniegšanu.

4. Tarifa projekta aprēķins, ja izmaksās iekļauj kapitāla atdevi

42. Komersants, kura bilancē esošo ūdensapgādes un kanalizācijas tīklu vecums pārsniedz 40 gadus un šādu tīklu kopējais īpatsvars pārsniedz 50% no visiem Komersanta ūdensapgādes un kanalizācijas tīkliem, var tarifa projektā iekļaut kapitāla atdevi saskaņā ar šajā nodaļā noteikto kārtību.
43. Komersants, kurš tarifa projektā iekļauj kapitāla atdevi, tarifa projektā neiekļauj metodikas 15.punktā noteikto rentabilitāti, 16.punktā noteiktos kredīta procentus un 17.punktā noteikto ilgtermiņa kredītu (5 gadi un ilgāk) pamatsummu atmaksu.
44. Komersants, kurš tarifa projektā iekļauj kapitāla atdevi, pirms tarifa projekta iesniegšanas iesniedz Regulatoram lūgumu noteikt vidējo svērto kapitāla atdeves likmi un Regulators pēc visas nepieciešamās informācijas saņemšanas nosaka vidējo svērto kapitāla atdeves likmi.
45. Komersants, kurš tarifa projektā iekļauj kapitāla atdevi, kopā ar tarifa projektu iesniedz informāciju par plānoto investīciju (īkgadējo) apjomu un iepriekšējā perioda faktiski veiktajām investīcijām.
46. Tarifa projektā iekļaujamās pilnās izmaksas (I_P) sastāv no kapitāla izmaksām (I_{kap}), ekspluatācijas izmaksām (I_{eksp}) un nodokļiem (I_{nod}). Tarifa projektā iekļauj tikai tās izmaksas, kas attiecas uz konkrētā pakalpojuma sniegšanu un ir pamatotas.

$$I_P = I_{kap} + I_{eksp} + I_{nod}$$

47. Kapitāla izmaksas veido nolietojums un kapitāla atdeve:

$$I_{kap} = I_{nol} + P,$$

kur

I_{kap} - kapitāla izmaksas (Ls);

I_{nol} - pamatlīdzekļu nolietojums un nemateriālo ieguldījumu vērtības norakstījums (Ls);

P - kapitāla atdeve (Ls).

48. Pamatlīdzekļu nolietojumu un nemateriālo ieguldījumu vērtības norakstījumu tarifa projektā aprēķina saskaņā ar metodikas 3.1. apakšnodaļā noteikto kārtību.

49. Kapitāla atdevi tarifa projektā aprēķina saskaņā ar šādu formulu:

$$P = RAB \times wacc,$$

kur

P - kapitāla atdeve (Ls);

RAB - regulējamo aktīvu bāzes vērtība gada sākumā (Ls);

wacc - vidējā svērtā kapitāla atdeves likme (%).

50. RAB vērtību nosaka uz gada sākumu, attiecinot uz to tikai izmantojamos aktīvus vai to daļu, aprēķinos izmantojot iepriekšējā gada finanšu pārskata atlikušo bilances vērtību gada beigās. Regulējamo aktīvu vērtībā neietilpst finanšu ieguldījumi, debitoru parādi, vērtspapīri, līdzdalība kapitālos un naudas līdzekļi, kā arī pārdošanai paredzētie krājumi.

51. Nosakot RAB vērtību, ņem vērā līdz 2008.gada 1. janvārim veikto pamatlīdzekļu pārvērtēšanu rezultātus. Pēc 2008.gada 1. janvāra veikto pamatlīdzekļu pārvērtēšanu rezultātus RAB vērtībā neiekļauj. No pārvērtēto aktīvu bilances vērtības atskaita uz šiem

pamatlīdzekļiem attiecināto pārvērtēšanas rezervi, kas attiecas uz pamatlīdzekļu pārvērtēšanu laika periodā pēc 2008.gada 1.janvāra.

52. Bilances vērtību pamatlīdzekļiem, kas netiek efektīvi izmantoti pakalpojumu sniegšanai, neietver RAB vai tajā ietver daļēji, un attiecīgo pamatlīdzekļu nolietojumu neietver tarifa projektā. Ja tarifa projektā ir iekļauti aktīvi vai aktīvu daļa, kuru neizmanto pakalpojumu sniegšanai, Komersants veic korekcijas arī kapitāla atdeves aprēķinā. Regulators var uzdot Komersantam iesniegt pamatlīdzekļu tehniskā stāvokļa un kalpošanas ilguma izvērtējumu.
53. Regulators vidējo svērto kapitāla atdeves likmi aprēķina kā vidējo svērto likmi no pašu kapitālam noteiktās atdeves likmes un aizņemtajam kapitālam noteiktās atdeves likmes, saskaņā ar šādu formulu:

$$wacc = r_e \times E / (E + D) + r_d \times D / (E + D),$$

kur

wacc – vidējā svērtā kapitāla atdeves likme (%);

r_e – pašu kapitāla atdeves likme (%);

$E / (E + D)$ – pašu kapitāla attiecība pret kopējo (pašu un aizņemto) kapitālu;

r_d – aizņemtā kapitāla atdeves likme(%);

$D / (E + D)$ – aizņemtā kapitāla attiecība pret kopējo (pašu un aizņemto) kapitālu.

54. Pašu kapitāla atdeves likmi Regulators aprēķina saskaņā ar šādu formulu:

$$r_e = r_f + r_c,$$

kur

r_f – Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (OECD) grupas valstu vidējā valsts ilgtermiņa (bezriskā) vērtspapīru procentu likme (%);

r_c – riska prēmija, kas ietver valsts riska un nozares riska novērtējumu (%).

55. Aizņemtā kapitāla atdeves likmi Regulators nosaka kā :

- 55.1. vidējo ilgtermiņa kredītu likmi iekšzemes komersantiem, to samazinot par iespējamo apjoma atlaidi;
- 55.2. Komersanta faktisko ilgtermiņa kredītu vidējo likmi vai;
- 55.3. ilgtermiņa valsts parāda vērtspapīru likmes un nozares riska piemaksas summu.

56. Eksploatācijas izmaksas tarifa projektā aprēķina saskaņā ar metodikas 3.2. apakšnodaļā noteikto kārtību.

57. Tarifa projektā iekļautos nodokļus Komersants norāda saskaņā ar metodikas 3.3. apakšnodaļā noteikto kārtību.

58. Komersants, kurš aprēķina tarifa projektā iekļaujamās pilnās izmaksas saskaņā ar šajā nodaļā noteikto kārtību:

- 58.1. kapitāla atdeves aprēķinu norāda saskaņā ar metodikas 3.pielikumu;

- 58.2. tarifa projekta aprēķinu un tarifa projektā iekļautās izmaksas norāda saskaņā ar metodikas 4.pielikumu.

5. Ūdenssaimniecības pakalpojumu tarifu projektu aprēķināšana

59. **Ūdens ražošanas tarifa projektu** Komersants aprēķina saskaņā ar šādu formulu:

$$T_{\text{ŪR}} = I_{\text{PŪR}} / Q_{\text{ŪR}} ,$$

kur

$T_{\text{ŪR}}$ – ūdens ražošanas tarifa projekts (Ls/m³);

$I_{\text{PŪR}}$ – ūdens ražošanas tarifa projektā iekļautās pilnās izmaksas (Ls);

$Q_{\text{ŪR}}$ – saražotā, ūdensvada tīklā padotā ūdens daudzums (m³).

60. **Ūdens piegādes tarifa projektu** Komersants aprēķina saskaņā ar šādu formulu:

$$T_{\text{ŪPS}} = I_{\text{PŪPS}} / Q_{\text{ŪP}} ,$$

kur

$T_{\text{ŪPS}}$ – ūdens piegādes tarifa projekts (Ls/m³);

$I_{\text{PŪPS}}$ – ūdens piegādes tarifa projektā iekļautās pilnās izmaksas (Ls);

$Q_{\text{ŪP}}$ – lietotājiem padotais ūdens daudzums (m³).

61. **Ūdensapgādes pakalpojumu tarifa projektu** Komersants aprēķina saskaņā ar šādu formulu (izņemot metodikas 7.punktā minēto gadījumu):

$$T_{\text{ŪA}} = T_{\text{ŪR}} + T_{\text{ŪPS}} ,$$

kur

$T_{\text{ŪA}}$ – ūdensapgādes pakalpojuma tarifa projekts (Ls/m³);

$T_{\text{ŪR}}$ – ūdens ražošanas tarifa projekts (Ls/m³);

$T_{\text{ŪPS}}$ – ūdens piegādes tarifa projekts (Ls/m³);

62. Komersants, kurš aprēķina ūdensapgādes pakalpojumu tarifa projektu saskaņā ar metodikas 7.punktu, lieto šādu formulu:

$$T_{\text{ŪA}} = (I_{\text{PŪR}} + I_{\text{PŪPS}}) / Q_{\text{ŪP}} ,$$

kur

$T_{\text{ŪA}}$ – ūdensapgādes pakalpojuma tarifa projekts (Ls/m³);

$I_{\text{PŪR}}$ – ūdens ražošanas tarifa projektā iekļautās pilnās izmaksas (Ls);

$I_{\text{PŪPS}}$ – ūdens piegādes tarifa projektā iekļautās pilnās izmaksas (Ls);

$Q_{\text{ŪP}}$ – lietotājiem padotais ūdens daudzums (m³).

63. **Notekūdeņu savākšanas tarifa projektu** Komersants aprēķina saskaņā ar šādu formulu:

$$T_{\text{NS}} = I_{\text{PNS}} / Q_{\text{NS}} ,$$

kur

T_{NS} – notekūdeņu savākšanas pakalpojuma tarifa projekts (Ls/m³);

I_{PNS} – notekūdeņu savākšanas pakalpojuma tarifa projektā iekļaujamās pilnās izmaksas (Ls);

Q_{NS} – savāktais notekūdeņu daudzums (m³).

64. Komersants, kurš veic notekūdeņu savākšanu un attīrīšanu, **notekūdeņu attīrīšanas tarifa projektu** aprēķina saskaņā ar šādu formulu:

$$T_{\text{NA}} = I_{\text{PNA}} / Q_{\text{NS}} ,$$

kur

T_{NA} – notekūdeņu attīrīšanas pakalpojuma tarifa projekts (Ls/m³);

- I_{PNA} – notekūdeņu attīrīšanas pakalpojuma tarifa projektā iekļaujamās pilnās izmaksas (Ls);
 Q_{NS} – savāktais notekūdeņu daudzums (m^3).

65. Komersants, kurš veic tikai notekūdeņu attīrīšanu, **notekūdeņu attīrīšanas tarifa projektu** aprēķina saskaņā ar šādu formulu:

$$T_{NA} = I_{PNA} / Q_{NA} ,$$

kur

- T_{NA} – notekūdeņu attīrīšanas pakalpojuma tarifa projekts (Ls/ m^3);
 I_{PNA} – notekūdeņu attīrīšanas pakalpojuma tarifa projektā iekļaujamās pilnās izmaksas (Ls);
 Q_{NA} – kopējais attīrīto notekūdeņu daudzums (m^3).

66. Kanalizācijas pakalpojumu tarifa projektu Komersants aprēķina saskaņā ar šādu formulu (izņemot metodikas 8.punktā minēto gadījumu):

$$T_{KP} = T_{NS} + T_{NA} ,$$

kur

- T_{KP} – kanalizācijas pakalpojuma tarifa projekts (Ls/ m^3);
 T_{NS} – notekūdeņu savākšanas pakalpojuma tarifa projekts (Ls/ m^3);
 T_{NA} – notekūdeņu attīrīšanas pakalpojuma tarifa projekts (Ls/ m^3).

67. Komersants, kurš aprēķina kanalizācijas pakalpojumu tarifu saskaņā ar metodikas 8.punktu, lieto šādu formulu:

$$T_{KP} = (I_{PNS} + I_{PNA}) / Q_{NS} ,$$

kur

- T_{KP} – kanalizācijas pakalpojuma tarifa projekts (Ls/ m^3);
 I_{PNS} – notekūdeņu savākšanas pakalpojuma tarifa projektā iekļaujamās pilnās izmaksas (Ls);
 I_{PNA} – notekūdeņu attīrīšanas pakalpojuma tarifa projektā iekļaujamās pilnās izmaksas (Ls);
 Q_{NS} – savāktais notekūdeņu daudzums (m^3).

6. Noslēguma jautājumi

68. Metodika stājas spēkā nākamajā dienā pēc tās publicēšanas laikrakstā „Latvijas Vēstnesis”.
 69. Tarifa projekts, kuru Komersants iesniedzis Regulatorā līdz šīs metodikas spēkā stāšanās dienai, tiek izskatīts saskaņā ar Ministru kabineta 2001.gada 26.jūnija noteikumiem Nr.281 „Sabiedrisko pakalpojumu tarifu aprēķināšanas metodika pašvaldību regulējamās nozarēs”.
 70. Komersants, kuram saskaņā ar Ministru kabineta 2001.gada 26.jūnija Noteikumu Nr.281 „Sabiedrisko pakalpojumu tarifu aprēķināšanas metodika pašvaldību regulējamās nozarēs” 72.punktu ir noteikts divpakāpju tarifs divu gadu laikā no metodikas stāšanās spēkā iesniedz izskatīšanai Regulatorā vienpakāpes tarifa projektu atbilstoši šai metodikai.

Priekšsēdētāja

V.Andrejeva

Komersanta nosaukums _____
 Vienotais reģistrācijas numurs _____

Ūdens bilance

	Ūdens bilances aprēķins m ³	1.gads	2.gads	tekošā gada prognoze	Vidējais
1.	Saražotais ūdens daudzums				
	tai skaitā	x	x	x	x
1.1.	Lietotājiem padotais ūdens daudzums				
1.2.	Ūdens patēriņš tehnoloģiskām vajadzībām				
1.3.	Ūdens zudumi				

Informācija par notekūdeņu daudzumu

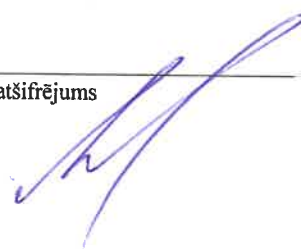
	Attīrīto notekūdeņu daudzuma aprēķins m ³	1.gads	2.gads	tekošā gada prognoze	Vidējais
2.	Kopējo attīrīto notekūdeņu apjoms				
	tai skaitā	x	x	x	x
2.1.	Savākto notekūdeņu daudzums				
2.2.	Pārējo attīrīto notekūdeņu daudzums				

Datums __. __. __.

Persona,
 kas tiesīga pārstāvēt Komersantu

paraksts un tā atšifrējums

Priekšsēdētāja

V.Andrējeva

Komersanta nosaukums _____
Vienotais reģistrācijas numurs _____

Ūdenssaimniecības pakalpojuma tarifa projekta aprēķins

Posteņi		ūdens ražošana	ūdens piegāde	notekūdeņu savākšana	notekūdeņu attīrīšana
1.	<i>Pamatlīdzekļu nolietojums un nemateriālo ieguldījumu vērtības norakstījums</i>				
1.1.	<i>Pamatlīdzekļu nolietojums</i>				
1.1.1.	t.sk. ēkas, būves				
1.1.2.	iekārtas, mehānismi				
1.1.3.	pārējie				
1.2.	<i>Nemateriālo ieguldījumu vērtības norakstījums</i>				
Ekspluatācijas izmaksas (2.+3.+4.)					
2.	<i>Personāla izmaksas</i>				
2.1.	Darba samaksa				
2.2.	Soc. apdroš. izmaksas				
3.	<i>Remontu izmaksas</i>				
4.	<i>Pārējās saimnieciskās darbības izmaksas</i>				
4.1.	Iepirkta ūdens izmaksas, ja pakalpojumu nodrošināšanai Komersants iepērk ūdeni no cita komersanta tīkla		x	x	x
4.2.	Attīrīšanai novadīto notekūdeņu izmaksas, ja Komersants novada savāktos notekūdeņus cita komersanta tīklā	x	x	x	
4.3.	Pārējās administrācijas izmaksas, kas nav iekļautas citur				
4.4.	Materiālu izmaksas				
4.5.	Elektroenerģijas, kurināmā, siltumenerģijas, gāzes izmaksas				
4.6.	Apsardzes izdevumi				
4.7.	Transporta uzturēšanas izdevumi				
4.8.	Komunālie pakalpojumi				
4.9.	Apdrošināšanas izmaksas				
4.10.	Sakaru izdevumi				
4.11.	Kancelejas preces				
4.12.	Personāla apmācības				
4.13.	Juridiskie pakalpojumi				
4.14.	Vides stāvokļa kontroles izdevumi				
4.15.	Dienesta komandējumi				
4.16.	Pārējie izdevumi				
4.17.	Citi būtiski izdevumi pa posteņiem				
4.18.	Ar pakalpojumu lietotāju apkalpošanu saistītie izdevumi	x			x
4.19.	Nodevas				

5.	<i>Ūdens zudumu un tehnoloģiskā patēriņa izmaksas</i>	x		x	x
6.	<i>Nodokļi</i>				
7.	<i>Kredīta procentu maksājumi un pamatsummas atmaksa</i>				
	Pilnās izmaksas kopā Ls				
8.	<i>Rentabilitāte</i>				
	Izmaksas kopā ar rentabilitāti Ls				
9.1.	Saražotais ūdens daudzums m ³		x	x	x
9.2.	Lietotājiem padotais ūdens daudzums m ³	x		x	x
9.3.	Savākto notekūdeņu daudzums m ³	x	x		
9.4.	Kopējo attīrīto notekūdeņu daudzums m ³	x	x	x	

	Ūdens ražošanas tarifs	Ūdens piegādes tarifs	Notekūdeņu savākšanas tarifs	Notekūdeņu attīrīšanas tarifs *)
Ls/m ³				
	Ūdensapgādes pakalpojumu tarifs	Kanalizācijas pakalpojumu tarifs		
Ls/m ³				
	Tarifs			
Ls/m ³				

*) atkarībā no tarifa projekta aprēķināšanas veida, notekūdeņu attīrīšanas tarifu iegūst izmaksas dalot ar savākto vai attīrīto notekūdeņu daudzumu

Datums ____.

Persona,
kas tiesīga pārstāvēt Komersantu

Prickšsēdētāja

paraksts un tā atšifrējums

V.Andrējeva

Komersanta nosaukums
Vienotais reģistrācijas numurs

Kapitāla atdeves aprēķins

	Posteņi	ūdens ražošana	ūdens piegāde	notekūdeņu savākšana	notekūdeņu attīrīšana
1.	Nemateriālie ieguldījumi				
1.1.	Koncesijas, patenti, licences, preču zīmes un tamlīdzīgas tiesības				
1.2.	Nemateriālo ieguldījumu izveidošanas izmaksas				
2.	Pamatlīdzekļi				
2.1.	Zeme				
2.2.	Ēkas un būves				
2.3.	Iekārtas un mašīnas				
2.4.	Pārējie pamatlīdzekļi un inventārs				
2.5.	Pamatlīdzekļu izveidošana un nepabeigto celtniecības objektu izmaksas				
2.6.	Avansa maksājumi par pamatlīdzekļiem				
2.7.	Pamatlīdzekļi, kas netiek izmantoti sab.pakalpojuma sniegšanai				
3.	Regulējamo aktīvu bāzes vērtība RAB (1.+2.- 2.7.)				
4.	Pašu kapitāls (E)				
4.1.	Pamatkapitāls				
4.2.	Ilgtermiņa ieguldījumu pārvērtēšanas rezerve				
4.3.	Iepriekšējo gadu nesadalītie (zaudējumi) / peļņa				
4.4.	Pārskata gada nesadalītie (zaudējumi)				
5.	Ilgtermiņa kreditori				
5.1.	Aizņēmumi no kredītiestādēm				
5.2.	Saņemtie avansi				
5.3.	Nākamo periodu ieņēmumi				
5.4.	Atliktais uzņēmumu ienākuma nodoklis				
6.	Īstermiņa kreditori				
7.	Aizņemtais kapitāls (D) (4.+5.)				
6.	Pašu kapitāla atdeves likme (r_e)				
7.	Aizņemtā kapitāla atdeves likme (r_d)				
8.	Pašu kapitāla attiecība pret kopējo (pašu un aizņemto) kapitālu $E/(E+D)$ (4./ (4.+7.))				
9.	Aizņemtā kapitāla attiecība pret kopējo (pašu un aizņemto) kapitālu $D/(E+D)$ (7./ (4.+7.))				
10.	Vidējā svērtā kapitāla atdeves likme $wacc=r_e \cdot E/(E+D)+r_d \cdot D/(E+D)$ ((6.*8.)+(7.*9.))				
11.	Kapitāla atdeve $P=RAB \cdot wacc$ (3.*10.)				

Datums ____.

Persona,
kas tiesīga pārstāvēt Komersantu

paraksts un tā atšifrējums

Priekšsēdētāja

V.Andrējeva

Komersanta nosaukums _____
Vienotais reģistrācijas numurs _____

Ūdenssaimniecības pakalpojuma tarifa projekta aprēķins, ja izmaksās iekļauj kapitāla atdevi

Posteņi	ūdens ražošana	ūdens piegāde	notekūdeņu savākšana	notekūdeņu attīrīšana
Kapitāla izmaksas (1.+2.)				
1. Pamatlīdzekļu nolietojums un nemateriālo ieguldījumu vērtības norakstījums				
1.1. Pamatlīdzekļu nolietojums				
1.1.1. t.sk. ēkas, būves				
1.1.2. iekārtas, mehānismi				
1.1.3. pārējie				
1.2. Nemateriālo ieguldījumu vērtības norakstījums				
2. Kapitāla atdevē				
Ekspluatācijas izmaksas (3.+4.+5.)				
3. Personāla izmaksas				
3.1. Darba samaksa				
3.2. Soc. apdroš.izmaksas				
4. Remontu izmaksas				
5. Pārējās saimnieciskās darbības izmaksas				
5.1. Iepirkta ūdens izmaksas, ja pakalpojumu nodrošināšanai Komersants iepērk ūdeni no cita komersanta tīkla		x	x	x
5.2. Attīrīšanai novadīto notekūdeņu izmaksas, ja Komersants novada savāktos notekūdeņus cita komersanta tīklā	x	x	x	
5.3. Pārējās administrācijas izmaksas, kas nav iekļautas citur				
5.4. Materiālu izmaksas				
5.5. Elektroenerģijas, kurināmā, siltumenerģijas, gāzes izmaksas				
5.6. Apsardzes izdevumi				
5.7. Transporta uzturēšanas izdevumi				
5.8. Komunālie pakalpojumi				
5.9. Apdrošināšanas izmaksas				
5.10. Sakaru izdevumi				
5.11. Kancelejas preces				
5.12. Personāla apmācības				
5.13. Juridiskie pakalpojumi				
5.14. Vides stāvokļa kontroles izdevumi				
5.15. Dienesta komandējumi				
5.16. Pārējie izdevumi				
5.17. Citi būtiski izdevumi pa posteņiem				
5.18. Ar pakalpojumu lietotāju apkalpošanu saistītie izdevumi	x			x
5.19. Nodevas				

6.	Ūdens zudumu un tehnoloģiskā patēriņa izmaksas	x		x	x
7.	Nodokļi				
	Pilnās izmaksas kopā Ls				
8.1.	Saražotais ūdens daudzums m ³		x	x	x
8.2.	Lietotājiem padotais ūdens daudzums m ³	x		x	x
8.3.	Savākto notekūdeņu daudzums m ³	x	x		
8.4.	Kopējo attīrīto notekūdeņu daudzums m ³	x	x	x	

	Ūdens ražošanas tarifs	Ūdens piegādes tarifs	Notekūdeņu savākšanas tarifs	Notekūdeņu attīrīšanas tarifs *)
Ls/m ³				
	Ūdensapgādes pakalpojumu tarifs		Kanalizācijas pakalpojumu tarifs	
Ls/m ³				
Ls/m ³	Tarifs			

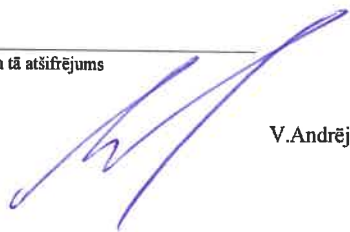
*) atkarībā no tarifa projekta aprēķināšanas veida, notekūdeņu attīrīšanas tarifu iegūst izmaksas dalot ar savākto vai attīrīto notekūdeņu daudzumu

Datums ____.

Persona,
kas tiesīga pārstāvēt Komersantu

Priekšsēdētāja

paraksts un tā atšifrējums

V.Andrējeva